

JAARVERSLAG 2020 CULTURELE ACTIVITEITEN

EEN BIJZONDER JAAR

De gevolgen van de coronamaatregelen

Het programma in januari – de maand van de wereldmuziek – begon spetterend en ook februari en begin maart leverden mooie activiteiten op. Helaas was het na 8 maart door de verplichte sluiting van het Huis i.v.m. corona gedaan. Pas in juli kon in samenwerking met Tuincentrum Jaarsveld een (openlucht)concert gegeven worden door de landelijk furore makende jonge violisten Tim Brackman en Floor Le Coultre. Met twee concerten met een beperkt aantal bezoekers konden we ons trouwe publiek eindelijk weer laten genieten.

Na de zomervakantie mochten we – zoals alle kunstinstellingen – beperkt open. Helaas werden alle activiteiten in het kader van Open Monumentendag i.v.m. coronadreiging in heel Capelle geannuleerd, waarmee ook de traditionele participatie van het Van Cappellenhuis daarin verviel: geen kunstmarkt voor de deur, geen bezoeken aan de regentenkamer, geen bijzondere kunstverkoopactie van galeriehouder First Class Art en geen korte optredens in de zaal of in de tuin aan de IJssel.

Onze eerstvolgende geplande activiteit, een kindervoorstelling die op 3 oktober in samenwerking met de Bibliotheek en de Capelse boekhandel *Derde Druk* in het kader van de kinderboekenweek zou plaatsvinden kon eveneens niet doorgaan, doordat het semi-professionele ensemble Klassiek op Zuid als gevolg van besmettingen onder de leden verstek moest laten gaan. Om dezelfde reden werden hun andere drie concerten die zij in de loop van het seizoen zouden geven, geannuleerd.

Op 10 oktober vond dan toch het “Feestelijk Openingsconcert in Spaanse sfeer” plaats en dan nog onder strikte handhaving van de coronamaatregelen, zoals alle stoelen op anderhalve meter afstand, éénrichtingsverkeer, handenontsmetting en een mondkapje op zolang men niet zit. Maximaal mochten er 18 of 24 bezoekers zijn, afhankelijk van of men wel of niet tot één huishouden behoorde en onderling niet afstand hoefde te bewaren. Daarom zijn er in het najaar steeds twee (tot een uur ingekorte) concerten na elkaar gegeven en de musici hebben aan deze opzet van harte meegewerkt.

Ook voor de cursussen (de Luisterkring en de Kunstlezingen) en de exposities in de galerie hadden de coronamaatregelen grote invloed gehad. Als ze al door konden gaan moesten ook zij aangepast worden aan “Het Nieuwe Normaal”.

HET PROGRAMMA

Maand van de Wereldmuziek

JACQUELINE EDELING

De aftrap van de maand van de wereldmuziek in januari 2020 was een bruisend nieuwjaarsconcert in Braziliaanse sfeer. Leden van het Docenten Kwartet van de enige Choro¹-opleiding in Europa, zetten een enthousiaste volle zaal op stelten. Ter gelegenheid van het nieuwe jaar waren er feestelijke drankjes en hapjes, zoals gebruikelijk verzorgd door de vrijwilligers van het Van Cappellenhuis. Dankzij een samenwerking met Rotterdamse Grounds-podium kwamen deze musici naar Capelle.

LIDY BLIIDORP

Jacqueline Edeling, specialist op het gebied van alle soorten balginstrumenten, verzorgde een week later met muziek uit alle delen van de wereld op kleine en grote accordeons, bandoneons etc. en gelardeerd met mooie verhalen een intieme voorstelling. Weer een week later kwam de tegenstelling daarmee over het voetlicht via een programma met opzwepende Argentijnse tango en Gypsy Jazz, eveneens in samenwerking met Grounds.

Andere opvallende onderdelen in het programma voor het begin van de eerste coronastop, waren twee lezingen. Jan Brokken hield een concertlezing over Mata Hari met muziek uit de Belle Epoque, verzorgd door celliste Lidy Blijdorp en pianist Tobias Borsboom. Kunsthistorica Josée Claassen vertelde over het net gerestaureerde Lam Gods van Jan van Eyck en liet daarbij passende muziekfragmenten horen.

En toen werd het héél stil in het Van Cappellenhuis, alleen even in juli feestelijk onderbroken door het eerder genoemde openluchtconcert bij Tuincentrum Jaarsveld. Wat een feest was dat!

¹ Choro is een muziekstijl die ontstaan is in de 19e eeuw in Rio de Janeiro, waar een mix van Europeanen, Afrikanen en Indianen woonde. De Europese dansen zoals de polka, de wals, de habanera en de mazurka werden doorontwikkeld en beïnvloed door Afrikaanse ritmes.

Slotconcert werd openingsconcert op nieuw podium

Het feestelijke slotconcert dat in juni geannuleerd moest worden, werd het openingsconcert van het

AZULES & FRIENDS WIJDDEN HET
PODIUM IN

nieuwe seizoen. Een daverend en feestelijk flamenco-optreden van het Azules & Friends. Een extra bijzondere gebeurtenis werd dit optreden omdat voor het eerst het nieuwe podium gebruikt werd. Dankzij dit 35 cm hoge ingenieus gemaakte en uit verwijderbare onderdelen bestaande podium kon door alle bezoekers ook het voetenwerk bewonderd worden.

Concerten met theatrale effecten

Een enkele jaren geleden nieuw ingezette koers is, ter afwisseling, ook concerten met theatrale effecten te

programmeren. Helaas kon a.g.v. ziekte één mooie voorstelling niet doorgaan, maar de andere, "De Blues van Kattenburg", een muziekvoorstelling, waarin het verhaal verteld wordt van de componisten en musici die in de oorlog niet meer gehoord mochten worden, was heel bijzonder. Fluitiste Eleonore Pameijer, oprichtster en artistiek leidster van de Leo Smit Stichting die zich al jaren inspant die musici en componisten en hun werk in de openbaarheid te brengen en pianist Tobias Borsboom verzorgden de uitvoering van deze muziek bij het verhaal dat door acteur Harpert Michielsen verteld werd.

November: Beethovenmaand

In 2020 was het 250 jaar geleden dat Beethoven werd geboren en als kamermuziekpodium konden en

IZHAR ELIAS

wilden we daar niet aan voorbij gaan. Daarom was celliste Katja Dirven Didychenko voor dit jaar als artist in Residence aangetrokken. Zij heeft samen met pianist Roderigo Robles de Medina in augustus alle cellosonates van Beethoven in het Van Cappellenhuis opgenomen. Als gevolg van een mogelijke coronabesmetting moesten de opnames onderbroken worden, waardoor de presentatie van november verschoven moest worden naar 13 december. Enthousiaste luisteraars genoten toen live van het fraaie spel van de beide musici en het tweede concert van die dag kon men ook thuis via een livestream volgen.

In de Beethovenmaand traden ook andere bekende musici op, zoals gitarist Izhar Elias, violist Eva Stegeman en altviolist Ivan Iliev met bewerkingen voor gitaar en strijkers van werken van Beethoven en tijdgenoten. Het Brackman Trio - eerder artists in Residence - speelde in dezelfde maand o.m. het Geister Trio, het zeer mooie en bekendste trio van Beethoven.

Helaas werd het daarna opnieuw stil als gevolg van corona...

Overzicht van het programma

In 2020 waren 29 concerten en lezingen met muziek gepland, waarvan er als gevolg van de coronamaatregelen 15 zijn doorgegaan met een gemiddelde bezetting van 42.

VÓÓR CORONA VOLLE ZAAL, ERNA SLECHTS 18
TOT 24 BEZOEKERS PER KEER TOEGESTAAN

De meeste van de in de eerste coronaperiode uitgevallen activiteiten hebben we alsnog naar een later moment in dit jaar of naar 2021 kunnen verplaatsen. Helaas zijn enkele voorstellingen voor de tweede keer getroffen door de maatregelen. Zo kan het optreden van het Coolhaven Quintet, oorspronkelijk gepland voor eind maart 2020, nu op de rol staand voor eind februari 2021, niet doorgaan omdat als gevolg van de internationale samenstelling het onmogelijk is tijdig in Nederland te zijn. Of de uitgestelde concerten in 2021 door leden van "De Bezetting Speelt" op 14 februari, van het "Gruppman Ensemble" op 27 maart en het "Duo Route Soleil" op 9 april 2021 kunnen doorgaan is nog onzeker.

Het overzicht van wel doorgegangene voorstellingen en andere activiteiten:

- Acht klassieke concerten, waarvan één in combinatie met een lezing (door de bekende schrijver Jan Brokken);
- vijf voorstellingen met wereldmuziek;
- twee kunstlezingen met bij de onderwerpen passende muziek;
- tien tweewekelijkse luisterkingbijeenkomsten met een gemiddelde bezetting van 23 (het maximum is 25); een enthousiaste groep muzikliefhebbers luistert naar allerlei soorten klassieke muziek, waarbij men om de beurt een presentatie geeft over muziek waarover men enthousiast is en die men graag aan anderen wil laten horen;
- vier blokken van in totaal 24 bijeenkomsten met een cursus kunstgeschiedenis onder leiding van kunsthistorica Patricia Huisman, waarvan een deel alleen digitaal als gevolg van de coronamaatregelen; de cursussen vormen een belangrijk deel van het Culturele aanbod van het Van Cappellenhuis en zijn zeer populair;
- daarnaast zijn er zes verschillende exposities geweest, die verzorgd worden door Chris Konijnendijk van de galerie *First Class Art* in Numansdorp. Een aantal keren was er ook een officiële opening. De galerie fungeert bij concerten als foyer en de aankleding met schilderijen wordt door het publiek zeer op prijs gesteld.

Hét Kamermuziekpodium van Capelle

De klassieke kamermuziek is en blijft een belangrijke pijler van het culturele aanbod van het Van Cappellenhuis, zoals ook blijkt uit het overzicht van het aantal concerten. De intieme zaal leent zich hier

CORONA-OPSTELLING MAAR MET PODIUM

uitstekend voor. Er is in Capelle geen enkel ander podium waarop systematisch kamermuziek ten gehore gebracht wordt.

Het nieuwe podium is een echte verrijking van het Van Cappellenhuis als muziekpodium: niet alleen kunnen bezoekers horen hoe musici spelen, maar ook op alle plekken het samenspel echt zien. Bezoekers geven aan dat het podium de sfeer en het intieme karakter van de concerten van het Van Cappellenhuis zeer versterkt.

Het lijkt alsof het podium er altijd heeft gestaan. Het is aangeschaft dankzij de bijdrage van Denk- en Doemeefonds van de gemeente Capelle aan den IJssel.

HET VRIENDENFONDS

Heel bijzonder was het te ervaren hoe begaan de bezoekers van het Van Cappellenhuis waren met de gevolgen voor de artiesten door de sluiting: een aantal trouwe bezoekers vroeg ons een actie voor hen te starten. Spontaan werd aan de oproep gehoor gegeven. Er werd bijna € 3600,-- opgehaald waarmee we aan alle artiesten hun door de sluiting gemiste gage geheel of bijna geheel konden overmaken! Uit dit initiatief is het *Vriendenfonds van het Van Cappellenhuis* ontstaan.

Het doel van het Fonds is een aantal trouwe bezoekers een jaarlijkse bijdrage te vragen om daarmee op termijn een bijzonder extra concert, artiest of project naar het Van Cappellenhuis te kunnen halen. Het tweede doel is een sterkere band met onze trouwe bezoekers op te bouwen. Jammer genoeg hebben we de acties hiervoor door de hernieuwde sluiting van het Van Cappellenhuis niet kunnen voortzetten. Het plan is om zodra het kan, het Vriendenfonds verder leven in te blazen.

HEDEN EN VERLEDEN

Functie en eigendom

Het gebouw is eigendom van Rijksmonument Dorpsstraat 164 te Capelle aan den IJssel B.V., waarin de gemeente Capelle aan den IJssel, het bedrijf Maximum² en de buurtvereniging "De Oude Kern" de aandeelhouders zijn. Maximum beheert het gebouw en huurt een groot deel van de ruimtes. Enkele van hun ruimten kunnen in voorkomende gevallen, met dank aan Maximum, gebruikt worden als kleedkamers voor artiesten en als foyer. Ook voert de receptie van Maximum een aantal taken t.b.v. de stichting uit. De receptionistes van het bedrijf vormen daarmee ook het visitekaartje van de stichting.

² In 2020 is Maximum onderdeel geworden het Amerikaanse TMP en is nu bekend onder de naam Radancy.

De gemeenteraad van Capelle aan den IJssel heeft in de beginjaren van deze eeuw besloten dat het gebouw voor de Capelse burger behouden moest blijven door het mede een culturele bestemming te geven en te bepalen dat de tuin tijdens kantooruren toegankelijk dient te zijn. Feitelijk is op 8 september 2007 het Van Cappellenhuis met zijn nieuwe bestemming heropend.

De opdracht van de beide Stichtingen

Naast de oprichting van een Besloten Vennootschap is destijds besloten tot de oprichting van de *Stichting Cultuur aan de Dorpsstraat*. Deze heeft volgens de statuten twee opdrachten:

- De ene opdracht is het gebouw mede te exploiteren door er huwelijken te laten plaatsvinden en ook overigens inkomsten uit verhuur te verwerven.
- De tweede opdracht, aan de eerste gelijkwaardig, is een cultureel programma te verzorgen.

Deze laatste functie wordt vanaf 1 januari 2020 vervuld door *Stichting Cultuur aan de IJssel*.

DE BLUES VAN KATTENBURG

Alle medewerkers vallen zowel onder de ene stichting als onder de andere. Daarin wordt dus geen onderscheid gemaakt. Het bestuur van de Stichting Cultuur aan de IJssel wordt gevormd door drie leden van het bestuur van Cultuur aan de Dorpsstraat. Besluiten worden in gezamenlijk overleg van de besturen van de beide stichtingen genomen.

Het doel van de overheveling van de culturele activiteiten naar *Cultuur aan de IJssel*, is een beroep te kunnen doen op Fondsen die doorgaans de eis

stellen te beschikken over de z.g. (culturele) ANBI-status³. Daarmee zijn begunstigers van de stichting er zeker van dat hun gelden worden besteed aan uitsluitend de culturele activiteiten en komen zij bovendien in aanmerking voor extra belastingvoordelen.

De vrijwilligers

De stichtingen hebben samen ongeveer 40 vrijwilligers die zich met verschillende activiteiten bezighouden, nl huwelijken, verhuur en kunst & cultuur. Doorgaans is een vrijwilliger actief voor één van de genoemde onderdelen, maar een aantal medewerkers is dat op meer dan één onderdeel. Zonder al deze actieve vrijwilligers kan geen enkel onderdeel van het Van Cappellenhuis succesvol opereren. Daarom zijn wij er ook zeer erkentelijk voor dat zovelen zich actief inzetten voor het Van Cappellenhuis.

³ De stichting Cultuur aan de Dorpsstraat kan als gevolg van de speciale constructie van het Van Cappellenhuis, waarbij het College van B&W van Capelle feitelijk bepaalt wie als bestuurder benoemd wordt, deze ANBI-status niet verkrijgen.

De historie

Het Van Cappellenhuis is meer dan een eeuw oud en heeft verschillende functies en eigenaren (gehad):

- Van 1898 tot 1973 bejaardenhuis, of wel met de officiële naam van toen: oude mannen- en vrouwenhuis. De oprichter en eigenaar is de Van Cappellen Stichting.
- In 1973 heeft de gemeente Capelle aan den IJssel het bezit overgenomen tegen een symbolisch bedrag. Tot 1999 is in het gebouw de Capelse Muziekschool gevestigd geweest.

DE FINANCIËN

We zijn erin geslaagd in 2020 een mooi cultureel programma te verzorgen, ondanks de coronamaatregelen. Dat we ook een klein financieel overschot op het culturele programma kunnen melden, is te danken aan de goede bezetting én de bijdrage van het Fonds Podiumkunsten. Gelukkig zijn we ook in het komende jaar verzekerd van de bijdrage van het Fonds Podiumkunsten.

Foto's: Arie Kers